

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, mint a Hortobágyi Nemzeti Park -a Pusztasziget világörökségi helyszín gondnoka által készített jelentés az emberi erőforrások minisztere számára a 2013-as évre

I. Világörökségi gondnokság kiválasztása:

A Hortobágyi Nemzeti Park - a Pusztasziget világörökségi helyszín (továbbiakban: HNP VH) gondnoksági feladataival kapcsolatos előzetes egyeztetések már 2012-ben elkezdődtek a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság (továbbiakban HNPI) bevonásával.

Figyelemmel azonban a világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvényre (továbbiakban: Vötv.), annak 10. § (4)-ra: „Amennyiben a világörökségi helyszín kiemelkedő egyetemes értéke kizárólag természeti érték, és a világörökségi helyszínt teljes egészében lefedő védett természeti területre vonatkozóan külön jogszabály természetvédelmi kezelésért felelős szervet jelöl ki, úgy ez a szerv látja el a kezelés 7. §-ban megjelölt feladatait.”

Fenti feltétel, valamint a 32/2012. (V. 8.) NEFMI rendelet (továbbiakban NEFMI rendelet) 1. § (2), (3) pontjainak¹ teljesülésével a kultúráért felelős miniszter, Balog Zoltán úr, Dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter úr támogatásával 2012. december 12-i keltezésű levelében kérte fel a HNPI-t a gondnoksági feladatok ellátására. A felkérést intézményünk 2013. január 29-én kelt levelében fogadta el.

II. Világörökségi gondnoksági szerződés:

A gondnoksági feladatok ellátására a NEFMI rendelet 7. § (1) bekezdése szerint és összhangban a Vötv. 12.§ (1) bekezdésével, a központi költségvetésben megállapítottak szerint támogatási szerződéskötést von magával. Ennek előkészítése több egyeztetési szakaszból állt, aminek egyik lényegi pontja volt a fejezeti átirányítás és ennek jogi lehetőségének megteremtése. Ezen akadályok elhárulását és a szükséges igazolások, iratok benyújtását követően a háromoldalú szerződést felek aláírták (utolsó aláírás dátuma: 2013. 12.18).

A szerződés alapján a gondnoksági feladatok ellátására a HNPI 8 millió Ft összegű támogatásban részesült.

¹ 32/2012. (V.8) NEFMI rendelet

§ (1) A kultúráért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) a világörökségi gondnokságot - a (2) és (3) bekezdés alkalmazásával - világörökségi helyszínenként a világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Vötv.) 10. §-ában meghatározottak figyelembevételével

a) felkérés útján,

b) pályázat útján vagy

c) új szervezet létrehozásával

jelöli ki.

(2) Amennyiben a világörökségi helyszín kiemelkedő egyetemes értéke kizárólag természeti érték, vagy a világörökségi terület teljes egésze országos jelentőségű védett természeti terület, a világörökségi gondnokság kijelöléséhez a természetvédelemért felelős miniszter egyetértése szükséges.

(3) Amennyiben a világörökségi terület országos jelentőségű védett természeti területet vagy Natura 2000 hálózatba tartozó területet érint, az (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti kijelölés esetén a miniszter kikéri a természetvédelemért felelős miniszter véleményét.

III. A világörökségi helyszín bemutatása:

A Hortobágy - a kontinens legnagyobb egybefüggő szikes pusztájaként - Európában egyedülálló. A modern kutatások ma már egyértelművé tették, hogy a Hortobágy, mint táj kialakulása a különleges földtani, talajtani adottságoknak köszönhető, és jóval az ember térnyerése előttre nyúlik vissza. Az itt létrejött Hortobágyi Nemzeti Park hazánk első és máig is legnagyobb kiterjedésű nemzeti parkja. Az egész nemzet hasznára vált, hogy a Magyar Pusztaért aggódó nagy írónk, Móricz Zsigmond haladó gondolata jutott érvényre, amikor 1973. január 1-jén a Pro Natura akció keretében Nobel-díjas tudósok által is támogatott több évtizedes előkészítő munka után létrejöhetett. Így a nemzeti park 2013-ban épp 40. fennállási évfordulóját ünnepelte.

A HNP létesítéséről szóló dokumentumok alapján a védetté nyilvánított terület **rendeltetése** az alábbiakban foglalható össze.

- **Védje és fejlessze a puszta jellegzetes természeti értékeit, őrizze a Hortobágy sajátos pusztai tájképét, növény- és állatvilágát.**
- **Biztosítsa a Hortobágy különleges madárvilágának háborítatlan fészkelését és vonulását.**
- **Természetes körülmények között, hiteles formában őrizze és mutassa be a hagyományos pusztai életformát, a kiveszőfélben lévő ősi magyar állatfajtaikat és a Hortobágy kulturális értékeit, történelmi emlékeit, tekintettel ezek kiemelkedő hazai és nemzetközi jelentőségére.**

Az alapításkori 52 ezer hektáros védett természeti terület a folyamatos bővítések révén ma több mint 82 ezer hektár kiterjedésű. A hortobágyi pusztáknak a nemzeti parkba eső része már a kezdetektől fogva jelentős nemzetközi elismerést is kapott: alapításkori területének egészét bioszféra rezervátummá minősítették, ezen belül a Kunkápolnási mocsarat, Madarasi pusztát, Pentezugot, Zám pusztát és a Margitai erdőt magterületként megjelölve, a természetes vagy természeteshez közelálló ökológiai rendszerek, ezeken belül a növény- és állatfajok génkészleteinek az egész emberiség érdekében történő megőrzése céljából. Többek között Zám, Pentezúg, Angyalháza és a Hortobágyi-halastó, Tiszafüredi Madárrezervátum később felvételt nyert a nemzetközileg is elismert vízimadár élőhelyek sorába (Ramsari egyezmény).

Az Europarc, azaz az Európai Nemzeti Parkok Szövetsége is korán felvette soraiba. 1999. december elsejétől pedig az UNESCO által adományozott, a "Világörökség" megtisztelő címet is elnyerte, mint pásztor-társadalmak által is formált kultúrtáj. A bizottság értékelése szerint a magyar Puszta máig fennmaradt kiemelkedő példája a több évezrede folyó tradicionális földhasználatnak, amely tartós együttélést tett lehetővé ember és természet között.

A világörökség helyszín (VH) területi adatai:

74.820 ha (UNESCO-nál nyilvántartott adat)

Saját térinformatikai nyilvántartás: Helyszín: 74.865 ha

A VH határainak leírása: A világörökségi helyszín teljes terjedelmével a Hortobágyi Nemzeti Parkon (HNP) belül helyezkedik el, de némileg kisebb annál. A Hortobágyi Nemzeti Park jelenlegi kiterjedését a 131/2007. KvVM rendelet (a Hortobágyi Nemzeti Park védettségének fenntartásáról) határozza meg. A világörökségi helyszín ennél a lehatárolásnál, a 3/1998. KÖM

rendelettel védelemre kihirdetett területekkel kisebb. Ezek a területek a Hortobágyi Halgazdaság kezelésében levő állami földek voltak. A HNP-nek ez a része a felterjesztéskor még nem volt védett, ezért kívül maradt a világörökségi helyszín területén.

A fentiekén túl, a világörökség lényegét, az azt meghatározó elemeket, attribútumokat a következő megközelítésben értékelhetjük:

1. A tájat meghatározó természeti értékek

- Rövidfűvű szikes legelők: ürmös-szikespuszta, cickafarkas-szikespuszta stb.;
- Sziki mikroformák: padkák, szikfokok, szikes laposok;
- Puszta - mocsár mozaikok
- Kerekerdők, szárnyékerdők
- Töretlen látóhatár
- Tömegesen vonuló madártömegek (különösen daru és lúdalkatúak)
- Természeti jelenségek: délibáb, pusztai vihar, felhőalakok, felkelő és lemenő nap, stb.
- Fényszennyezéstől mentes csillagos égbolt

1. Hagyományos tájhasználat (extenzív legeltetéses állattartás őshonos házi állatokkal)

2. Épített örökség

- pásztor építmények
 - seggen ülő hodály, vasaló, gémeskút, kontyos kunyhó
 - falas hodály, pásztortanyával
- műemlékek, a pusztai állattartás történetéhez közvetlenül kapcsolódó építmények (csárdák, Kilenclukú híd, kungyörgyi víztorony)

3. Régészeti örökség (külön említve a halmokat, amelyek természeti és táji értéket is képviselnek)

4. Szellemi örökség

- Primer:
 - Állattartással kapcsolatos ismeretek
 - Etno-ökológiai ismeretek
 - Hagyományos pásztorépítmények építéstechnológiai ismeretei
 - Szokások, pásztorok társadalmi tagozódása,
 - Eszközkészítés, eszközhasználat
 - Viselet és annak elkészítéséhez kapcsolódó mesterségek
 - Kézművesség,
 - Népzene, népdal
- Szekunder:
 - Irodalom
 - Zene
 - Képzőművészet

Kétségtelenül kapcsolódnak a Hortobágyhoz, mint kultúrtájhoz szubjektív elemek is, ilyenek lehet tekinteni a csendet, az időtlenséget, a végtelenség érzését, stb.

IV. A világörökségi helyszín állapota a fő kihívások, problémák, veszélyek megnevezésével:

Ezen megközelítés vizsgálatához első sorban a fenti értékek állapotának elemzésével juthatunk. Összefoglalóan az mondható el, hogy a világörökségi helyszín általános állapota nem romlott a Világörökség Listára való felkerülése óta, tehát Magyarországnak, mint részes államnak sikerült teljesíteni az UNESCO felé tett vállalását. Persze részleteit tekintve sokkal árnyaltabb a kép, számos pozitív és negatív fejleménnyel az elmúlt 15 évben.

1. Jelentős előrelépést jelentettek azok a projektek, amelyek:

- Jelentős részben **felszámolták a látképet romboló és jelentős számú madarat pusztító légvetéseket**, azok földkábelbe helyezésével.
- Szintén jelentős mértékben **felszámolták a terület hidrológiai adottságait és a tájképet is negatívan befolyásoló csatorna- és rizsgát-rendszert**.
- A megszűnt **bombázótér** jelenleg is folyó **lőszerszentesítésével**, valamint **élőhely- és tájrehabilitációjával** ismét színtere lehet a hagyományos legeltető állattartásnak.
- Megújították** a Hortobágy néhány műemlék csárdáját, mint a tájnak és egy átalakult világnak velünk élő emlékeit.
- Szolgálják az **ismeretterjesztést, oktatást és az ökoturizmust**, s méltóvá teszik a vendégek fogadási feltételeit a világörökségi címhez (pl. látogatóközpont, erdei iskola, számos kiállítás, kiadvány, stb.)

2. A fenti eredmények mellett persze sok **megoldásra váró feladat** van, listászerűen ezek a következők:

2.1. Táj- és tájképvédelemmel kapcsolatos:

- Nagyméretű erdőtömbök, erdősávok (kivéve a kerekerdők, szárnyékerdők) jelenléte.
- A még a világörökségi helyszín területén vagy közvetlenül annak szegélyén lévő légkábelek tájképromboló hatása.
- A még a világörökségi helyszín területén lévő egyéb vonalas létesítmények (csatornák, gátak, utak), amelyek nem szolgálnak élőhelyfenntartást
- Kerítések, villanypásztorok megjelenése.
- Az állattartó telepekről származó fényszennyezés.
- Invazív fajok jelenléte, terjedése.
- A kunhalmok egy részén még nem hagytak fel a szántással, más halmokon a kívánatos gyep helyett erdő található, illetve sérült és roncsolt halmok.

2.2. Épített környezettel kapcsolatos:

- A tájba nem illő állattartó telepek.
- A hagyományos építészeti megoldásokat hordozó állattartó létesítmények állagromlása.
- A hagyományos technológiával készített ideiglenes állattartó létesítmények (lényegében) eltűntek (de ez már a jelölés időpontjában így volt).
- A gémeskutak egy része rossz vagy nagyon műszaki állapotban van, több megsemmisült.

2.3. Szellemi örökséggel kapcsolatos:

- A pásztor kultúra folyamatos degradációja.
- A hagyományos, az állattartással kapcsolatos tárgyi és szellemi tudás folyamatos degradációja - a pásztorképzés hiánya (különös tekintettel az extenzív állattartásra)

2.3. Legeltetési struktúrával kapcsolatos:

- A nyílt legelőtáj hosszú távú fenntartását szolgáló legeltetési társulatokon alapuló legelőhasználattal szemben az egyéni gazdaságokon alapuló legelőhasználat előtérbe kerülése - ez szembe megy azzal a kívánatos működéssel, amely a Hortobágyot, mint komplex tájat kezeli, és amely évezredekken át formálta és fenntartotta azt.
- Az optimálisnál jóval kevesebb legelő állat.

2.4. Jogi helyzettel kapcsolatos:

- Védőzóna hiánya
- Hatályos jogszabályokból fakadó, a helyszín sajátosságaival ütköző szabályozás (pl. erdők felszámolása; állattartó telepekre vonatkozó előírások)

2.5. Kutatással, adatbázisokkal kapcsolatos:

- Speciális, a világörökségi attribútumok állapotával kapcsolatos kutatások hiányosságai, egyes esetekben hiánya
- Az attribútumok állapotát monitorozó rendszer (részleges) hiánya

2.6. Bemutatással kapcsolatos:

- A meglévő bemutatóhelyek fenntartása, üzemeltetése és a lehetőségekhez képest folyamatos megújításuk sok tekintetben meghaladják a HNPI saját erőforrásait, s ezek nem minden esetben kezelhetők újabb, átfogóbb projektek benyújtásával, amelyek első sorban új fejlesztésekre irányulnak.
- A kiemelkedő egyetemes érték bizonyos attribútumai alulreprezentáltak a HNPI bemutató tevékenységében.

V. 2013-ban a világörökségi gondnoksági feladatok ellátására nyújtott támogatásból megvalósult feladatok és eredménye

A HNPI 2013-as évre 8 millió forint támogatást kapott erre a célra, a következő felosztás szerint:

Szerződés iktatószáma: 15190-4/2013/KULTUR

Kiadás megnevezése	Igényelt támogatás összege (Ft)	Támogatás terhére felhasznált összeg (Ft)	Eredmény összefoglalása
1. Bérköltség, egyéb személyi jellegű kifizetések	2 800 000	2 800 000	A HNPI két új munkatársat alkalmazott, kifejezetten a világörökségi ügyek intézésére. A világörökségi szakreferens (Tolnay Zsuzsa) 2013. augusztus 1-től, míg a világörökségi ügyintéző (Juhász Krisztina) 2013. október 15-től áll a HNPI alkalmazásában. Egy harmadik munkatárs (Molnár Attila) bérét részben (33 %) kívánjuk elszámolni, aki egyéb feladatai mellett vett részt abban az egyeztetési folyamatban (technikai előkészítés, szervezés), amely a potenciálisan érintett önkormányzatokkal való, a VH lehetséges védőövezeti kijelölésével kapcsolatos egyeztetéseket jelentette.
Bérköltség és cafetéria	2 800 000	2 800 000	
2. Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	700 000	700 000	Fent jelzett munkatársak után fizetendő munkaadói járulékok.
Munkaadói járulék	700 000	700 000	
3. Dologi kiadások	3 000 000	3 000 000	A Parti-túra Bt. munkatársa, Aradi Csaba az alábbi, a világörökségi gondnokság által ellátott feladatokban vett részt: <ul style="list-style-type: none"> - Egyeztetési folyamat az érintett önkormányzatokkal a VH védőövezetének kijelölésével kapcsolatban (előkészítésben való részvétel, szakmai szempontrendszer kialakítása, tárgyalások lefolytatása) - Kapcsolattartás szakmai és társadalmi
Szellemi tev. költségei, szakértői, előadói díjak	3 000 000	3 000 000	
Szakértői díjak (kapcsolattartás önkormányzatokkal)	3 000 000	3 000 000	

Kiadás megnevezése	Igényelt támogatás összege (Ft)	Támogatás terhére felhasznált összeg (Ft)	Eredmény összefoglalása
			szervezetekkel - Közreműködés a HNPI oktatási, turisztikai programjaiban (terepi szakvezetés, szakmai előadások)
I. Működési kiadások összesen	6 500 000	6 500 000	
4. Beruházások	1 500 000	1 500 000	2013. szeptember-november hónapjaiban a HNPI Hortobágy és Nagykunság tájegységeiben szolgálatot teljesítő természetvédelmi őrök lokalizálták a következő, a VH értékeleit és előzetes állapotfelvételt készítettek róluk: a) állattartó telepek; b) kutak, gémek; c) kunhalmok. Ennek elvégzéséhez informatikai eszközök (PC, mobil mapper) kerültek beszerzésre.
Számítógépek, irodai felszerelések, terepi eszközök beszerzése	1 500 000	1 500 000	
II. Felhalmozási kiadások összesen	1 500 000	1 500 000	
I. + II. összesen	8 000 000	8 000 000	

VI. A világörökségi gondnokság rövid-, közép- és hosszú távú tervei

Várhatóan 2014. közepén elfogadásra kerül a VH kezelési terve, amely ebben egyúttal kormányrendeletben is kihirdetésre kerül. Ez alapvetően meghatározza a gondnokság működését, tevékenységét. A feladatokat részleteiben a most kidolgozás alatt lévő kezelési tervdokumentáció jelöli ki, amelyet pedig a majdan (előre láthatóan 2015 év közepére/végére) kidolgozásra kerülő kezelési kézikönyv fejt ki részletesen, tehát részleteiben jelen jelentés keretei között még nem tudjuk taglalni. Annyi azonban összességében elmondható, hogy a feladatokat a IV. pontban kifejtett problémák, veszélyek jelölik ki: az ezek megoldására, elhárítására irányuló intézkedések.

A HNPI egyúttal szeretne felkészülni a 2014-2020-as EU-s tervezési ciklusra is, azaz megtervezni és előkészíteni azokat a projekteket, amelyeket ebben az időszakban szeretnénk benyújtani. Erről előzetesen már küldtünk tájékoztatást a Forster Központnak, de ehelyütt beemeljük ezeket a projektötleteket.

A tervezett vagy szükséges fejlesztés (projektötlet) címe	A tervezett fejlesztés rövid leírása	Becsült költség (millió Ft)	Lehetséges partnerek (résztevő és együttműködő szervezetek)	Érintett vállalkozások száma	Létesített munkahelyek száma
szükséges + tervezett	1. A világörökség helyszínen és védőövezetében található, arra rászoruló pásztoréptmények, és a telepeken kívüli, pusztai gémeskutak felújítása eredeti karakterük megtartásával.	4 000	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a települési önkormányzatok	kb. 150: 130 állattartó, 20 projekttervezés és menedzsment	kb. 20
szükséges + tervezett	2. Elhagyatott, használaton kívüli, különböző mértékben romos állattartó telepek és maradványaik felszámolása, melyek esetében nyilvánvalóan nincs már mód azok renoválására, újra használatba vételére.	500	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a települési önkormányzatok	kb. 150: 130 fő állattartó, 20 fő projekttervezés, kivitelezés és menedzsment	kb. 20

A tervezett vagy szükséges fejlesztés (projektötlet) címe	A tervezett fejlesztés rövid leírása	Becsült költség (millió Ft)	Lehetséges partnerek (résztevő és együttműködő szervezetek)	Érintett vállalkozások száma	Létesített munkahelyek száma
szükséges	3. A világörökség helyszínen és védőövezetében található, nem „tájba illő”, esztétikailag problémás (általában modern és/vagy túlméretezett) épületek, építmények (pl. beton trágyatárolók, tűzivíz-tárolók /esztétikailag jó példa ez utóbbiakra a faluvéghalmi és darassai, rossz a cserepesi marhatelepi) utólagos tájba illesztése, jogi lehetőség és tulajdonosi egyetértés esetén a feleslegesek felszámolása.	1 000	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a települési önkormányzatok	kb. 10 fő: projekttervezés, kivitelezés és menedzsment; kb. 30 helyszín kapcsán	Projekt idején: 60 fő; projekt befejezte után: 8 fő
szükséges	4. Az elbontott mihályhalmi volt szovjet laktanya (HNPI vagyonkezelés) helyén tájba illő, ugyanakkor nagyüzemi méretű teletető telep létesítése, a HNP határán (azaz a védőövezet belső szélén, jó aszfaltút megközelítéssel, és aszfaltozott telephellyel).	500	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a települési önkormányzatok	kb. 10 fő: projekttervezés, kivitelezés és menedzsment; kb. 30 helyszín kapcsán	Projekt idején: 40 fő; projekt befejezte után: 15 fő
szükséges + tervezett	5. A világörökség helyszínen és védőövezetében található halmok (tellek és kurgánok) rekonstrukciója.	500	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a települési önkormányzatok	kb. 10 fő: projekttervezés, kivitelezés és menedzsment; kb. 30 helyszín kapcsán	Projekt idején: 20 fő; projekt befejezte után: 2 fő
szükséges + tervezett	6. A világörökség helyszínen és védőövezetében található légvezetékek több korábbi akciócsomagunkban már részben kivitelezett földkábelbe tételének folytatása.	7 300	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a települési önkormányzatok	kb. 10 fő: projekttervezés, kivitelezés és menedzsment; kb. 20 helyszín kapcsán	Projekt idején: 20 fő; projekt befejezte után: 1 fő
szükséges + tervezett	7. A világörökség helyszínen és védőövezetében található, eddig a HNPI által még fel nem számolt (de nélkülözhető, tájlesztettkai, hidrológiai szempontból pedig káros) csatornák, árkok, töltések és dűlőutak felszámolása	500	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a települési önkormányzatok	kb. 17: projekttervezés, kivitelezés és menedzsment, kb. 20 helyszín kapcsán	Projekt idején: 17 fő; projekt befejezte után: 2 fő

A tervezett vagy szükséges fejlesztés (projektötlet) címe	A tervezett fejlesztés rövid leírása	Becsült költség (millió Ft)	Lehetséges partnerek (résztevő és együttműködő szervezetek)	Érintett vállalkozások száma	Létesített munkahelyek száma
szükséges + tervezett	8. A Hortobágyi Csillagoségbolt Park kibővítése a Dél-Hortobágyra is, annak előkészítő munkálataival.	1 000	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a települési önkormányzatok	kb. 20: projekttervezés, kivitelezés és menedzsment, kb. 20 helyszín kapcsán	Projekt idején: 20 fő; projekt befejezte után: 2 fő
szükséges + tervezett	9. A világörökség helyszínén és védőövezetében előforduló, és terjedő invazív fa- és cserjefajok (gyalogakác, amerikai kőris, zöld juhar és bálványfa, bokrosodással és fával benövésével megvalósuló tájromboló hatásai) TELJES eliminálása, az érintett földtulajdonosok és állami vagyonkezelők bevonásával	1 000	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a települési önkormányzatok	kb. 20 : projekttervezés, kivitelezés és menedzsment, kb. 20 helyszín kapcsán	Projekt idején: 17 fő; projekt befejezte után: 2 fő
szükséges + tervezett	10. Önmaguktól felújulni képtelen, a hagyományos állattartáshoz kötődő pusztai kerekerdők, szárnyékerdők felújításának megkezdése.	500	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a települési önkormányzatok	kb. 20: projekttervezés, kivitelezés és menedzsment, kb. 20 helyszín kapcsán	Projekt idején: 17; projekt befejezte után: 2 fő
szükséges + tervezett	Komplex turisztikai fejlesztés és marketing (turisztikai információs pontok létrehozása vagy a meglévők fejlesztése, különös tekintettel a térségfejlesztési szempontú kínálat megerősítésére)	7 350	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a települési önkormányzatok, vállalkozók, TDM szervezetek, közművelődési és közoktatási intézmények	kb. 60: projekttervezés, kivitelezés és menedzsment, kb. 50 helyszín kapcsán	Projekt idején: 250; projekt befejezte után: 118 fő
szakmailag fontos, időben sürgős					
szakmailag fontos, időben nem sürgős vagy szakmailag kevésbé fontos					

VII. 2014-ben, gondnoksági támogatásból megvalósítani tervezett feladatok

Amennyiben a 2014. évre nem változik a költségvetési támogatás, úgy azt a következőkre kívánjuk igénybe venni.

1. Bér és járulékok (2 fő) - 5 000 000 Ft
2. Szakértői díjak - 3 000 000 Ft

VIII. Egyéb

1. **A HNPI sikeresen szerepelt azon a közbeszerzési eljárás**on, amelyet a Forster Gyula Örökségvédelmi és Szolgáltatási Központ írt ki a „**A Hortobágyi Nemzeti Park - a Puszta világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó világörökségi kezelési terv szakmai előkészítésére szolgáló megalapozó dokumentáció és világörökségi kezelési terv elkészítése**” címen. A projekt jelenleg a megalapozó dokumentáció végleges változatának elkészítése fázisában tart. Ez egy rendkívül szerencsés helyzet és nagy lehetőség a gondnokság számára, hogy a maga készítheti el ezeket a tervezési dokumentumokat, amelyek stratégiai távlatokban és a kezelési terv hatóideje alatt alapjaiban határozzák meg az intézmény ezirányú tevékenységét.
2. A HNPI, miután 2013-ban ünnepelte fennállásának 40. évfordulóját, több **országos és nemzetközi jelentőségű programot szervezett**, amelyek jelentős részben fedtek át a világörökségi feladatokkal. Ezek közül kiemelt programot jelentett:
 - Magyar Nemzeti Parkok Hete központi rendezvénye
 - EUROPARC konferencia
3. **A HNPI vizsgálja annak lehetőségét**, hogy a helyszín jelentős és nemzetközi szinten is kiemelkedő természeti értékei közül melyek azok, amelyek megfelelnek a kiemelkedő egyetemes érték valamely kritériumának, azaz **mely kritérium kapcsán lenne jelölhető természeti kategóriában**, és válna vegyes kihirdetésű helyszínné.

Készítette: Tolnay Zsuzsa, világörökségi szakreferens